

verden videre til deres børn i en forfatning, der giver dem og deres børn og børnebørn igen muligheden for et ordentlig liv. Men disse køn-ord er også ganske dyre. Skal de give mening, må der en række meget konkrete og kontante foranstaltninger til.

Vi må først og fremmest sikre gode vilkår for den kunstneriske skaben – ikke fordi kunsten er finere end formidlingen eller den folkelige kultur, de er så indbyrdes afhængige, at en rangordning vil være latterlig, men uden en fremragende kunst, der kan udtrykke nye erfaringer, perspektiver og oplevelser, går det ikke. Derfor skal komponister, forfattere, digtere, billedkunstnere og dramatikere have rimelige uddannelses- og levevilkår, ligesom kunstens vækstlag skal plejes.

Indtil videre er det vanskeligt at se andre modeller end en genopretning og udbygning af Statens Kunstfond med flere arbejdslegater også til de kunstnere, der er ude over deres pureste ungdom. Og så langt flere opgaver fra statens og kommunernes side. Det er gammelkendte ting alt sammen, men godt, hvis det ikke udsul-tes.

At sørge for det ser vi i SF som en fælles opgave, men her som i spørgsmålet om formidlingen må kunstnerne gøre sig klart, at de fleste penge til dem betales af mennesker med lave indkomster. Bl.a. derfor er det vigtigt at finde frugtbare og kvalificerede løsninger på, hvordan kunst og kultur bliver en del af folket.

Det er næppe en god idé at bilde nogen ind, at de er kunstnere, hvis de ikke har indlysende talent. Kunst er sjældent en levevej heller ikke for gode kunstnere, og alle parter bør derudover have respekt for almindelig nødvendigt arbejde. Man bør ikke bruge kunstskolerne til beskæftigelsesprojekter. Det er en dum blanding af kunst og socialpolitik. Så hellere give de unge en god håndværkeruddannelse. Har de så lyst til at lære mere som amatørkunstnere, bør de have muligheden, men inden for folkeoplysning og fritidsundervisning, hvor det så til gengæld skal være tilbud om kvalificeret undervisning.

Derudover må kunstnerne godt være mere optaget af at komme ud på skoler. Kunstundervisningen i vore skoler er jo endnu lavere prioriteret, end kulturen er det i politikken. Kun litteraturen og filmen har en chance, hvorimod børn og unge sjældent lærer at se billeder, skønt de lever i et sandt flimmer af billeder. De lærer heller ikke at lytte til kvalificeret musik, skønt de sovses ind i musik. Med musikundervisning

kniber det faktisk også stadig væk, og de frivillige musikskoler er vistnok blevet for dyre.

Men der er meget mere at gøre både i skolen og dér, hvor den folkelige kultur med rødder i den grundtvigske bevægelse udfolder sig, og der er også meget, hvor kunstnerne selv kunne tage affære. De skulle komme mere ud til skoler og forsamlingshuse. Jeg ved godt, at dette ikke sorterer under Kulturministeriet, men det er også først og fremmest kunstnerne, jeg her henvender mig til.

Når kommunerne skærer i bloktilskuddene og reducerer folkebibliotekernes bogindkøb, er det en uhyggelig udvikling og en trussel mod en folkelig kulturpolitik. Og det er bl.a. denne nedslående udvikling, der gør de fleste i SF meget skeptiske over for regionaliseringsforsøgene. Det bliver svært at sikre den sarte og den kritiske kultur i de mindre samfund, når den skal konkurrere direkte med børnehaver og hjemmehjælp og andre indlysende fornødenheder.

Jeg er stadig væk meget imponeret af Bomholts kulturvisioner, hvor bestræbelsen gik på at give også de mindre samfund gode muligheder for specielle museer, for børneteater, for underlig kunst, hvis de selv ønskede at få det. De bindinger, man hidtil har lagt på kulturpengene, har jo sikret en decentralisering af kunsten, hvor man nu kan frygte, at den kun bliver et anliggende for de helt store byer, hvis pengene i stedet udbetales som bloktilskud, og hvor bindingerne med hensyn til, at pengene skal være til kultur, slet ikke er robuste nok.

Kunst og kultur koster penge, og pengene bør i højere grad bruges til liv og kunst end til store huse. Derfor var vi kritiske over for det store filmhus, men vil da godt give det en chance nu, hvor det er der. Og i forbindelse med den nye filmlov glæder vi os selvfølgelig over, at man ikke ganske har prisgivet børnene. Man er stadig væk meget utryk ved den voldsomme centralisering. Giver den tilstrækkelige betingelser for at skabe gode film? Det må vi håbe, hvis den tromles igennem i den form, den har.

Jeg vil dog her sige, at jeg godt vil tage forbehold for, hvad der kan ske her i allersidste fase, men indtil videre synes jeg, den ligner noget fra Østlandene, og det er altså ikke sjovt. Selv om kulturministeren er radikal, er det ikke betryggende nok at forlade sig på håbet. Det er lidt lidt for politikere at satse på.

Og vi går altså heller ikke med til at bygge glasfoyerer til Det Kongelige Teater – især ikke, når det sker stort set uden mål og med. En åben